

Seppo Eskelinen sd

Kirjallinen kysymys Digiradan toteutuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Digirata-hankkeessa uusitaan sekä rataverkon että junien kulunvalvontajärjestelmä. Koko maan rataverkossa tehtävä uudistus maksaa noin puolitoista miljardia euroa ja valmistuu 2030-luvun loppuun mennessä.

Yle uutisoi 4. toukokuuta 2026 suomalaisten raideoperaattoreiden näkemyksistä lykätä Digiradan toteutusvaihetta pitkälle 2040-luvulle. VR ja Fenniarail perustelivat vaadettaan vetureiden ennenaikaisen romuttamisen välttämiseksi.

Uudistuksen näkyvin muutos on, että radan varrella olevat opastimet poistetaan. Opastimet korvataan yhteiseurooppalaisella järjestelmällä. Kuljettaja saa näytöltä tiedon edessä olevan rataosuuden tilanteesta, esimerkiksi suurimmasta sallitusta nopeudesta ja muiden junien liikkeistä rataosuudella. Juna on jatkuvassa radioyhteydessä liikenteenohjausjärjestelmään. Hanketta on perusteltu nykyisen junien kulunvalvontateknologian vanhenemisella ja sen elinkaaren loppumisella vuoden 2035 paikkeilla sekä pakolla toimia, ettei pääse syntymään sellaista tilannetta, että Suomesta puuttuu kulunvalvontajärjestelmä kokonaan.

Myöskään ei ole pidetty järkevänä jatkaa vanhan järjestelmän käyttöä keinotekoisesti, koska se saattaisi johtaa kalliisiin investointeihin ja lisätä rataverkon korjausvelkaa. Koko rataverkon korjausvelka on jo nyt 1,6 miljardia euroa. Radalla on huonokuntoisia opastinlaitteita, ja korjausvelan vuoksi on jouduttu pahimmillaan rajoittamaan liikennettä nopeusrajoituksilla. Tärkeimmät tavoitteet Digiradalle ovat tehokkuuden, täsmällisyyden ja turvallisuuden parantuminen raideverkossamme sekä häiriöherkkyyden väheneminen ja huoltovarmuuden paraneminen.

Joulukuussa 2025 valtioneuvoston 12-vuotisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa oli vielä näkyvissä rahoitus Digiradan toteutusvaiheen rahoitukseen. Kuitenkin kevään 2026 valtiontalouden kehyksissä, Julkisen talouden suunnitelmassa 2027—2030, oli rahoituksesta leikattu.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mikä on Digiradan toteutusvaiheen kohtalo ja aikataulu tällä hetkellä,

Kirjallinen kysymys KK 246/2026 vp

onko Suomella varaa kasvattaa raideliikenteen korjausvelkaa ja näin heikentää raideverkkomme välityskykyä tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa,

voiko Digirataa käyttää säästökohteena sen kulunvalvontajärjestelmään kohdistuvan korjausluonteen takia ja

aiotteko tehdä syksyn 2027 budjettiriihessä julkisen päätöksen ja strategisen valinnan, jolla Digiradan toteutuksen valmistuminen siirretään 2040-luvun lopulle?

Helsingissä 4.6.2026

Seppo Eskelinen sd